

Interkatedarski sastanak katedri za upravnu znanost i upravno pravo hrvatskih pravnih fakulteta

Rijeka, 27. travnja 2006.

Dana 27. travnja 2006. na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci održan je interkatedarski sastanak¹ nastavnika i suradnika na katedrama za upravno pravo i upravnu znanost svih četiriju pravnih fakulteta u Republici Hrvatskoj. Sudjelovali su prof. dr. sc. Robert Blažević (Rijeka), prof. dr. sc. Onesin Cvitan (Split), prof. dr. sc. Branko Babac (Osijek), prof. dr. sc. Ivan Koprić (Zagreb), prof. dr. sc. Duško Lozina (Split), dr. sc. Dario Đerđa (Rijeka), mr. sc. Bosiljka Britvić (Split), mr. sc. Mirko Klarić (Split), asist. Marko Šikić (Zagreb) i asist. Želimir Gržančić (Rijeka).

S obzirom na to da je u akademskoj godini 2005/6. na pravne studije u Hrvatskoj upisana prva generacija studenata koji će studirati prema novom, čak se može reći i znatno izmijenjenom studijskom programu, središnja tema sastanka bila je *Položaj upravnog prava i upravne znanosti u kontekstu Bolonjskog procesa*. Nakon završenog prvog semestra sukladno novim nastavnim programima uprave svih četiriju hrvatskih pravnih fakulteta suočile su se s bitno sličnim problemima. Velik broj studenata, jednosemestralni predmeti s velikim nastavnim fondom, potreba podučavanja u manjim grupama studenata, manjak prostora, nedostatnost nastavnog kadra, povećani troškovi izvođenja studija i sl. Stoga se postavilo pitanje je li Hrvatska uistinu spremna dočekala Bolonjski proces te kako će se on odraziti na položaje upravnih predmeta

¹ Riječ je o trećem interkatedarskom sastanku od početka provedbe reforme pravnog studija po Bolonjskom modelu. Prvi je sastanak održan u Zagrebu u travnju 2004., a drugi u Splitu u studenome 2004. Dogovoreno je da će se sljedeći sastanak održati u Osijeku.

na hrvatskim pravnim fakultetima. Daju se nazrijeti važna pitanja veza-
na uz nastavu iz tih predmeta.

Na sastanku je utvrđeno da se nastavni programi na četirima pravnim
fakultetima u Hrvatskoj razlikuju te je, primjerice, različit broj ECTS
bodova koje nose predmeti *upravno pravo* i *upravna znanost* kao oba-
vezni nastavni predmeti, a posebice neki izborni upravni predmeti.
To će otežati mobilnost studenata po fakultetima kao jednu od ideja
Bolonjskog procesa. Trebalo bi koliko je moguće ujednačiti nazive i
programe upravnih predmeta na pravnim fakultetima u Hrvatskoj, ali
i broj ECTS bodova koje oni nose.

Posebna je pažnja poklonjena značajnom nerazmjeru u broju i ukup-
nom nastavnom fondu između privatnopravnih i javnopravnih pred-
meta na štetu javnopravnih, što se mora korigirati. Predmet *upravno
pravo*, primjerice, u Francuskoj i Njemačkoj podijeljen je na dva ili
čak i više predmeta (npr. *opći dio upravnog prava*, *upravno postupovno
pravo* i sl.). Postojeći nerazmjer otežava nastavu iz upravnih predmeta,
mogućnost studenata da dobro razumiju upravno-tehničke, pravne, or-
ganizacijske i druge probleme javne uprave, itd.

Na sastanku je upozoreno na manjak znanstveno-nastavnog i surad-
ničkog osoblja na pravnim fakultetima, pa i na katedrama koje izvode
upravne predmete. To bi, bez pravodobnog poduzimanja potrebnih mje-
ra, moglo uzrokovati pad kvalitete nastave, ali i pad ispitnih kriterija, što
bi uzrokovalo i pad kvalitete budućih pravnika. Mora se razmotriti mo-
gućnost zapošljavanja određenog broja novog osoblja, ponajprije mladih
suradnika. Radi izvođenja nekih oblika nastave, ponajprije na stručnim
studijima javne uprave, kao što su npr. vježbe i slično, bilo bi poželjno
ojačati suradnju s upravnim ekspertima i praktičarima zaposlenima u
državnoj upravi te u jedinicama lokalne i regionalne samouprave.

U znanstvenom radu posljednjih se godina vide koraci naprijed. Niz
je mladih suradnika stekao znanstvene stupnjeve. Izašlo je nekoliko
monografija nastavnika i suradnika dviju upravnih katedri. Ponovnim
izdavanjem časopisa *Hrvatska javna uprava* situacija će se dodatno po-
boljšati. Nova izdanja trebaju osuvremeniti ispitnu literaturu, olakšati
savladavanje, razumijevanje i polaganje ispita te pridonijeti rješavanju
gorućih pitanja modernizacije i europeizacije hrvatske javne uprave.

Razmotreno je i pitanje vertikalne prohodnosti upravnog studija. Kako
je studij prava na sva četiri hrvatska pravna fakulteta integrirani studij
u trajanju od pet godina, ne postoji mogućnost automatskog prijelaza

studenata koji završe stručni studij javne uprave, čak i na samim tim fakultetima, na diplomski studij prava. Tražeći izlaz iz te situacije, studenti Društvenog veleučilišta u Zagrebu prošle su godine zatražili da im se omogući nastavak upravnog studija te su u tu svrhu sakupili čak 1.200 potpisa. Postavlja se pitanje osnivanja novog diplomskog upravnog studija, za koji očito postoji interes.

Upozoreno je i na potrebu osnivanja specijalističkih studija javne uprave, kao jednogodišnjih ili dvogodišnjih studija, kako bi se državnim i lokalnim službenicima otvorila mogućnost poslijediplomskog obrazovanja.

Interkatedarski sastanak katedri za upravnu znanost i upravno pravo završio je usvajanjem zaključaka:

1. Zbog nedovoljne diferenciranosti postojećih upravnih predmeta u studijski program studija prava potrebno je uvesti nove upravne predmete, kao što su *upravno procesno pravo*, *europsko upravno pravo*, *europski upravni prostor*, *lokalna samouprava*, *nova javna uprava*, *upravljanje ljudskim potencijalima*, *javne službe* itd. Bar neki od njih morali bi postati obvezni, s obzirom na suvremeni upravni razvoj i jačanje i širenje javnog prava i javnog sektora u Europi. Ujedno je potrebno dati veću važnost upravnim predmetima na doktorskim studijima te povećati broj tih predmeta.
2. Nužno je personalno ojačati katedre za upravnu znanost i za upravno pravo, ponajprije otvaranjem i popunjavanjem suradničkih, asistentskih radnih mjesta.
3. Potrebno je prilagoditi sadržaje i način podučavanja upravnih predmeta visokim standardima kvalitete te ih modernizirati prema zahtjevima suvremene europske javne uprave.
4. U nastavni proces potrebno je u većoj mjeri uključiti upravne praktičare, posebno iz reda visokokvalificiranih državnih i lokalnih službenika.
5. Potrebno je intenzivirati međusobnu suradnju katedri, posebice na novim specijalističkim upravnim studijima.

Dario Đerđa*

* Dr. sc. Dario Đerđa, viši asistent na Katedri za upravno pravo i upravu Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci